

Ülevaade MAK2030 koostamise ettepanekust

Kristel Järve
metsaosakonna juhataja
Keskkonnaministeerium
26.10.2018

Ettekande sisukord

Milleks metsanduse arengukava?

MAK2030 koostamise üldine protsess

Mida tegime MAK2030 koostamise ettepaneku ette valmistamiseks?

MAK2030 koostamise ettepaneku sisu

Mis saab ettepanekust edasi?

Milleks metsanduse arengukava?

- Arengukavas määratakse metsanduse arengu eesmärgid ning kirjeldatakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja vahendeid
- Suure ühiskondliku huviga valdkond paljude eri osapooltega
- Üks võimalik vahend laiapõhjaliseks kokkuleppeks
- Metsaseaduse § 7 – igaks kümneks aastaks koostatakse metsanduse arengukava
- Selle kinnitab Riigikogu

Arengukava koostamise protsess

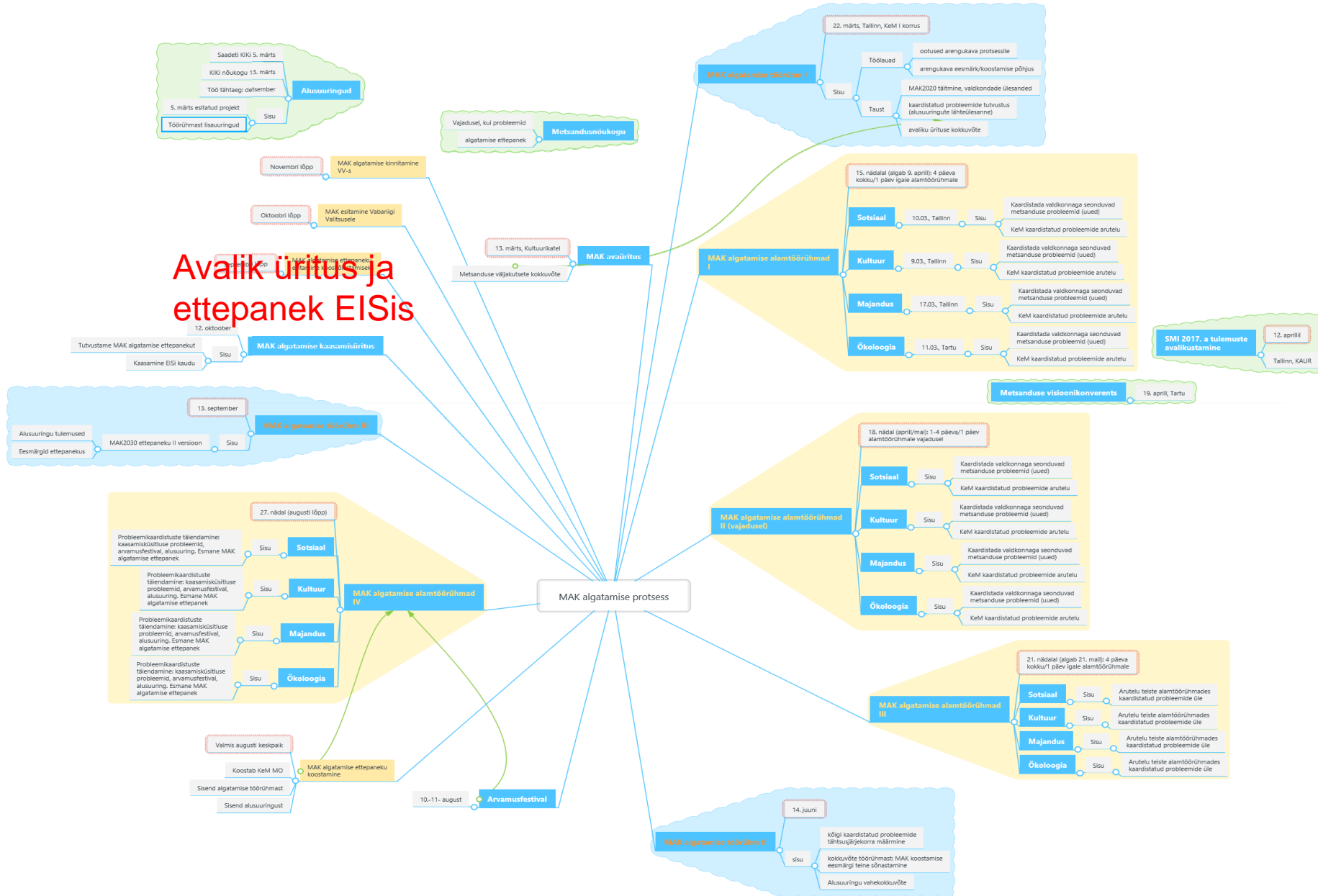
- I etapp 2018 – VV otsuse ettevalmistamine
  - Põhjendatakse arengukava koostamise vajadust
  - Seatakse eesmärk arengukava koostamiseks
  - Kirjeldatakse lahendamist vajavad probleemid
- II etapp 2019–2020 – arengukava koostamine ja keskkonnamõjude hindamine, avalikustamine, kinnitamine

Kuidas jõuaksime MAK2030 koostamise ettepanekuni?

1. Märtsis 2018 - MAK2030 algatamise töörühm, esindatud kultuuri, majanduse, sotsiaal- ja ökoloogia valdkonnad. Kokku osales üle 50 eksperdi ja huvilise.
2. Paralleelselt viisid teadlased läbi alusuuringu, mis aitab veelgi tuvastada probleemistikku
3. Avalikkuse kaasamine läbi KeM kodulehe, pressiteadete, ürituste, avaliku küsitluse, mets@envir.ee jm.

I etapp 2018 – kus me oleme?

MAK2030 koostamise ettepanek

MAK2030 koostamise ettepaneku ülesehitus

1. Arengukava koostamise vajaduse põhjendus ja eesmärk
2. Olukorra analüüs
3. Arengukava seosed teiste arengudokumentidega
4. Arengukava rakendamisega kaasnevate eeldatavate mõjude esmane analüüs
5. Arengukava koostamise ja kaasamise korraldamise ajakava

MAK2030 koostamise eesmärgid - I peatükk

- Protsessi, pika vaate ja üldeesmärgid
- Mõned märksõnad protsessi ja pika vaate eesmärkide kohta:

Laiapõhjaline kokkulepe, jätkusuutlik metsandus, rahvusvahelised kohustused, neli valdkonda, biomajandus, strateegilised arengustsenaariumid, teadmispõhine, kaasav ja tasakaalustatud

Aastani 2100, sotsiaalselt tasakaalustatud ökoloogiline ja majanduslik jätkusuutlikkus, kultuur, kliimamuutused, globaalsed suundumused (majanduses ja tehnoloogilises innovatsioonis), strateegilised valikud

MAK2030 üldeesmärgid

- Metsade kasutamine on võimalikult **mitmekülgne**, vastab **ühiskonna ootustele ja vajadustele**, aitab leevendada **kliimamuutusi** ja nendega kohaneda ning tagab **sotsiaalselt tasakaalustatud elu- ja majanduskeskkonna ning metsaökosüsteemide soodsa seisundi**.
- **Nüüdisaegne haridussüsteem ja metsateadus**, samuti **selgelt mõistetav** ja avalikkusele kergelt kättesaadav **teave metsandusest** suurendavad **ühiskonna teadlikkust** ja kujundavad hoiakuid **jätkusuutliku metsanduse** suunas ning tagavad **puidu maksimaalse väärimise** ja kõigi metsaga seotud **hüvede targa kasutuse**.

Olukorra analüüs – II peatükk

Kokkuvõttes esile tulnud teemad:

- vajadus tervikliku plaani järele metsamaa kasutamiseks ja paremaks ruumiliseks planeerimiseks, elukeskkonnas kaasa rääkimine
- Metsad ja metsaressurss ise – vajadus tagada nende hea tervislik seisund, elustiku mitmekesisus, tootlikkus ja uuenemisvõime, tõhus kasutamine, investeeringud
- metsa ja metsanduse hüvede teadvustamine, käsitlemine tervikuna, parim teadmine ja innovatsioon

Olukorra analüüs – II peatükk

2.2 MAK2020 täitmise vahearuanne, olulisemad lahendatud ja lahendamata teemad

2.3 Töörühma kaardistatud 12 prioriteetset probleemi (igas valdkonnas kolm), ettepaneku lisas on loetelu 101 probleemist

2.4 Alusuuringu tulemused

Forest Europe kriteeriumite ja indikaatorite süsteem

Töörühmas sõnastatud prioriteetsed probleemid

- Metsa loodusväärtuste hoidmise finantsmehhanism ei ole piisav, jätkusuutlik ega õiglane.
- Piirangute õiglase hüvitamise meetmed ei ole olnud piisavad.
- Piirangutest tulenevate saamata jäänud tulu kompenseerimine metsaomanikele ja kohalikule omavalitsusele pole sageli piisav või puudub üldse.
- Metsamajanduse ja maakasutuse mõju Eesti metsade süsinikuvarudele vajab selgitamist. Eesmärk on metsade süsinikuvaru ja süsiniku sidumise võime suurendamine teadmispõhise majandamisega.
- *Raiemahud on tasemel, mis metsade vanuselise struktuuri muutuste kaudu ohustab elurikkust ja võib ohustada metsade teisi ökoloogilisi funktsioone.*
- Metsandusega seotud taristute (teede) korrashoid ja areng pole piisavalt tagatud.
- Erametsade puuliigiline koosseis on muutunud majanduslikult väheväärtuslike puuliikide suunas
- Metsade majandamine ja metsade kaitsmine on ühes ministeeriumis.
- Puudub riigi pikaajaline terviklik plaan majandatavate metsade, majanduspiirangutega metsade ja rangelt kaitstavate metsade osakaalu kohta koos mõjude hinnanguga metsanduslikule haridusele ja tööhõivele
- Füüsilisest isikust erametsaomanike (edaspidi talumetsaomanikud) arvu ja nende omandis oleva metsamaa jätkuv vähenemine ning juriidilisest isikust metsaomanike (edaspidi firmametsaomanikud) metsamaa pindala intensiivne suurenemine.
- Loodushoidlike tavade ning metsaga seotud Eesti rahvakultuuri traditsioonide ebapiisav õpetamine koolides.
- Looduslikud pühapaigad kõnetaksid tänapäeva kultuuris rohkem inimesi, kui neid tõlgendatakse metsa ja tervise omavaheliste suhete aspektist.

Teised seotud arengudokumendid – III peatükk

- ÜRO tegevuskava 2030, ülemaailmsed säästva arengu eesmärgid
- Arengukava seos riigi eelarvestrateegia tulemusvaldkondade eesmärkidega
- Teised strateegiadokumendid: Eesti metsapoliitika, Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030, üleriigiline planeering „Eesti 2030+“, Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“, Eesti kliimapoliitika põhialused aastani 2050, kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030, energiamajanduse arengukava aastani 2030, Eesti säästva arengu riiklik strateegia „Säästev Eesti 21“, looduskaitse arengukava aastani 2020, Eesti looduslike pühapaikade arengukava 2015–2020

Mis saab ettepanekust edasi?

- MAK2030 koostamise ettepaneku eelnõu on eelnõude infosüsteemis (EIS) kommenteerimiseks ja kooskõlastamiseks kuni **15. novembrini**
- Edasi saadame täiendatud eelnõu Vabariigi Valitsusele

Kui otsustatakse alata MAK2030 koostamine, siis algab teine etapp:

- Ettepanek on alusmaterjaliks arengukava koostamisel
- 2019-2020 MAK2030 koostamine (juhtrühma ja töörühmade moodustamine, KSH algatamine jm)
- MAK2030 planeeritav esitamine Riigikogule – kevad 2020

Materjalid on avalikud:

- Keskkonnaministeeriumi kodulehel

<https://www.envir.ee/et/metsandus>

- Eelnõude infosüsteemis

<http://eelnoud.valitsus.ee>

Tänaan!

Kristel Järve

Metsaosakonna juhataja,
Keskkonnaministerium

kristel.jarve@envir.ee

